

MAGYAR LAPOK

3 lei

Taxa postală plătită în avans
aprobabil Dir. Gen. P. O. 100

LEU-POSTA

HUNGARIA

Almásyetter Robert urnak
Diszter 1-2.

BUDA

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
Dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 185 (1627) szám * Péntek, 1937 szeptember 17

Főmunkatárs:
Dr. Gyárfás Elemér

Genfben folytatják a nyoni értekezletet

Litvinov nagyobb sikert remél Genfben, mint Nyonban

Anglia kész Hitler közvetítését is igénybevenni,
hogy kedvező döntésre bírja Mussolinit

Nyonból jelentik: A nyoni értekezlet végét ért ugyan, de a tanácskozásokat a függőben maradt kérdések tekintetében folytatják. A további tanácskozások színhelye Genf. A tengerészeti szakértők befejezték a nyoni egyezmény 2 függelékének kidolgozását. Az egyik kijelöli azokat az útvonalakat, amelyek betartását a Földközi-tengeren haladó kereskedelmi hajóknak ajánlani fogják. A másik azt a zónát jelöli meg, amelyen tengeraltjárók szabadon mozoghatnak. Hátra van még a repülő-támadások kérdése és az ellenőrző hadihajók esetleges megtámadásának ügye. E két kérdésnek a megvizsgálását a szovjet sürgeti, a többi állam képviselői nem látják olyan sürgősnek a kérdés tanulmányozását. Litvinov — szól a genfi jelentés — láthatólag abban reménykedik, hogy Genfben nagyobb sikereket érhet el, mint Nyonban és hogy esetleg ki tudja vinni azt is, hogy a spanyol vörösek kereskedelmi hajóit is védelemben részesítsék.

A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz a nyoni értekezlet határozataival és Olaszország elutasító magatartásával foglalkozva, a következőket írja:

Az egyezmény nem tekinthető kizárólag technikai jellegűnek. Az a mód, ahogyan létrejött és ahogyan egy harmadik szuverén állammal szemben eljárak, politikai jellegűt ad a határokat és ez semmiképp sem könnyíti meg a helyzetet. Egész természetesen, hogy Olaszország visszautasította a hozzájárulást a nyoni egyezményhez, amely különleges teljhatalommal ruházott fel két országot: Angliát és Franciaországot és lehetővé teszi, hogy ezek

saját belátásuk szerint intézkedjenek a Földközi tengeren. Olaszország nem kíván előjogokat, de joggal megtagadhatja azt, hogy hozzájáruljon egy olyan egyezményhez, mely vele szemben mások számára előjogokat biztosít. Ha tehát a nyoni egyezmény életbe is lép, ez nem jelenti azt, hogy valóban szerencsés munkát végeztek Nyonban és hogy az egyezmény a gyakorlatban is megállja a helyét. A szovjet kormány örömmel járult hozzá a megállapodáshoz. Ez már magában véve is gyanussá teszi az egyezményt, mert hiszen tudvalevően a szovjet nem kapott helyet az ellenőrzésben. Ha azonban az egyezmény szövegét vizsgáljuk, észre kell vennünk, hogy nyitva maradt a Szovjet számára a lehetőség, hogy kereskedelmi hajózása védelmében megtegye a szerinte alkalmasnak látszó intézkedéseket. A Szovjet pedig a földközi-tengeri hajózás fogalmát a vöröseknek szóló hadianyag szállítást érti.

A londoni Reuter iroda jelenti: A kedden kiadott közlemény szerint nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy az angol kormány keresztülvihetetlennek tartja Olaszországnak azt a kívánságát, hogy a Földközi-tenger ellenőrzésében megfelelő részt kapjon. Az angol kormányhoz közelálló körökben megállapítják, hogy a nyoni egyezményt mostani alakjában haladéktalanul életbeléptetik és annak végrehajtását megkezdik, de ha Olaszország hajlandónak mutatkozik később az ellenőrzésben való részvételre, még mindig módosítani lehet az egyezményt olyképpen, hogy Olaszországnak észszerű mértékben rész jusson az ellenőrzésből.

A francia közvélemény kívánatosnak tartja, hogy Olaszország is résztvegyen az ellenőrzésben

Párizsból jelentik: A Matin feltűnést keltő hírt közölt arról, hogy a spanyol nemzeti kormányának bizonyítékai vannak arra nézve, hogy a Földközi-tengeren fölbukkant titokzatos tengeraltjárók közül legalább kettő a szovjet flottájához tartozik.

A két búvárhajó ötven tonna vízkiszorítású és legutóbb az alcantei kikötőben bukkant fel. A két szovjet tengeraltjárót kísérő szovjethajó visszatért Moszkvába, hogy új municiót hozzon számukra. A két tengeraltjáró egyenként 22 torpedóval van ellátva.

A nemzeti spanyol kormány e bizonyítékait, amelyek az angol admirálisok számára nagy meglepetést jelentenek, a londoni semlegességi bizottság elé akarja terjeszteni.

Párizsból jelentik: A francia közvélemény nagyrészt kívánatosnak tartja, hogy Olaszország is résztvegyen a földközi-tengeri ellenőrzésben.

A nagy lapok vezetőhelyen hangoztatják, hogy Franciaország és Anglia hajlandó tárgyalásokat kezdeni Olaszországgal.

Az Excelsior szerint az ellenőrzési intézkedések bizonyos módosítása nemcsak lehetsé-

ges, hanem kívánatos is. Párizs és London a legmesszebbmenő barátság szellemében várja Olaszország határozott indítványait.

A baloldali sajtó kedvetlenül állapítja meg, hogy Anglia rendkívül nagy súlyt helyez az Olaszországgal való együttműködésre. Az Oeuvre megjegyzi, hogy Anglia talán túlságosan is nagy izgalommal igyekszik Olaszországot a nyoni egyezményhez való csatlakozásra bírni. Egyes genfi körök jobban szerették volna, ha az egyezményt eredeti formájában haladéktalanul alkalmazzák és néhány héttel későbbre halasztják a most megindított tárgyalásokat.

Anglia azonban olyan sürgősnek tartja Olaszország csatlakozását, hogy szükség esetén kész Hitler közvetítését is igénybevenni, hogy Mussolinit kedvező döntésre bírja.

A Daily Telegraph párizsi értesülése szerint Eden szerdán arról tanácskozott Delbossal, hogy lehetséges-e az Olaszországnak adott körzetet úgy bővíteni, hogy megkapja az egyenlőséget Franciaországgal és Angliával. E célból a nyoni egyezmény aláírói valószínűleg pénteken ismét összeülnek, hogy az egyezmény felülvizsgálásáról szóló szakaszról tanácskozzanak.

Viharzó összefogás

(S. I.) — ...Előkeztünk ama határköhöz, melynél el kell, hogy következzenek a nagy számbavétel. Ennél nem mindenki fog kisebbségi magyarnak számítani, aki magyarul beszél, hanem csak az, aki mindenben vállalja a magyar kisebbségi sorsot és annak elviselhetővé tételére érdekében töle telhetőleg vállalja az áldozathozatal mindama formáit, amire tehetőségénél fogva képes lesz... Szükségesnek tartottam az érvek felsorakoztatásával egészen eddig elmenni. Bár nem tartozik előadásom keretébe, de mégis kijelentem, hogy a kisebbségi magyar öntudatra-nevelés szükségességét és azzal kapcsolatos összes eszközök felhasználását nemcsak a magyar kisiparosokra, hanem minden más foglalkozású magyar testvéreinkre vonatkoztatom..."

Ezt a világos és kemény mondatot Szabó Béni nagygyűlési előadásából idézzük. Több volt ez a beszéd egyszerű előadásnál. Biztos program és utmutatás volt annak a hatalmas és értékes társadalmi rétegünknek a számára, melyre kisebbségi magyar társadalmunkban a középosztály fontos feladatai várnak. De még ennél is több: politikai lépés azon az uton, mely új társadalmi szerkezetünk kiépítése felé vezet. Nem utolsó sorban éppen ezekért a világos és kemény mondatokért, melyeket most idéztünk.

Szabó Béniről senki sem mondhatja, hogy elméleti ember. Nemcsak kézműves munkása annak a társadalmi ágazatnak, melyet képvisel, hanem végzi, szervezi, irányítja társadalmi osztályának közéleti feladatait is. Azt az állítást sem kockáztathatja meg senki, hogy Szabó Béni, az öntudatos kisiparos ne volna demokrata.

Mi lehet az oka mégis annak, hogy a kézműves és demokrata Szabó Béni ugyanahhoz a végső következtetéshez jut, mint mi?

A válasz felettébb egyszerű: Szabó Béni magyar, semmi más, csak magyar. Tisztafejű, becsületes magyar, ki magyarnak nevelte gyermekeit. Gyermekeit szereti, jövőjüket biztosítani szeretné s mert az ő székely-magyar népét vérenek minden cseppjével családja folytatásának érzi, ugyanúgy aggódik népének sorsáért, ugyanúgy igyekszik ennek a magára maradt népnek jövőjét biztosítani, mint azokét a gyermekeket, kiknek ő adott életet és magyar öntudatot.

Epen mint gyakorlati, munkás ember és a társadalmi szervezkedésekben járatos közéleti férfiú azonban, napról-napra látja és tapasztalja, hogy általános ködös szölamokkal, pusztán negatív kritikával, vagy épen nemzetközi kérdések taglalásával nem lehet előbbrevinni ennek a mi szegény, de nagy magyar családnak boldogulását. Elkerülhetetlenül szükség van nyílt színvallásra, szükség fegyelmezett sorbanállásra és mindenekelőtt szükség van minden egyes magyarnak nemzeti öntudatára, mert enélkül minden egyéb üres szó, handabanda, pusztá ürügy a kibúvársra.

Szabó Béni azonban nem azért az élet és az akciók embere, hogy ne látná az utat és az eszközöket, ahogyan a nagy célt el lehet érni.

„A német iparosság — mondotta beszédének emelkedett zárószavaiban — a még mindig élen álló vagyoni helyzete, de főképen az egész német nép fatátikus támogató készsége segítségével belátható időn belül egyenrangú

FIATAL ANYAK RÉSZERE
FONTOS ES TANULSÁGOS
KÖNYVUJDONSÁGI

A fiatal anya

Orvosi tanács fiatal asszonyoknak.
Írta: dr. FÜLDES LAJOS főorvos.

Nekülözhetetlen tanácsok minden fiatal anya számára. A tartalmából: Az anyáról — Altalános ismeretek — Tudnivalók a terhesség körül — Belső vizsgálat — Szülésznők — A szülés — Tudnivalók a szülés alatt eseten — A gyermekágy — A méhen kívüli terhességről — A magtalanság — Az újszülött és a csecsemő — A szoptatás — A tej minősége — Mennyit szabad szoptatni? A heti súlygyarapodás — Az anya tejbőségének fokozása. stb., stb., stb.

Ára 95 lej és portó.

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

versenyháza tud lenni a román iparosoknak. A zsidó iparosság fennmaradását és fejlődését a zsidó lakosság összetartásán kívül biztosítja az a szerepkör is, melyet a zsidóság a világ gazdasági helyzetében betölt. A magyar iparosság a jövő versenyfutásában lemarad, ha kisebbségi magyarság, köztük természetesen az iparosság is a mai tétovázó, rendszertelen, végzetesen széteső, egymástól távolálló életmódot folytatja...

Majd így füzi tovább nagyjelentőségű beszédét:

... Viharzó jellegű nemzeti összefogás kell történnjen, mely nem irányul senki ellen, de amely maroknyi népünknek fennmaradását minden akadály ellen biztosítsa. Mögöttünk a távolban: fajunk évezredes dicső múltja, körülöttünk az aggasztó jelenségek egész tömege: multunkból és faji tulajdonságainkból merítjük az erkölcsi erőt a jelen küzdelmeihez...

Milyen egyszerű, milyen világos, milyen érthető beszéd! Mennyire igaza van Szabó Bérinek: abból a tétova tájékozatlanságból, abból a gondolati kusza zürzavarból s abból a riadt tehetetlenségből, mely mindebből fakadt, valóban csak nagyon egyszerű, nagyon emberi és nagyon természetes uton emelkedhetünk ki: viharzó nemzeti összefogással. A legősibb emberi érzelmek viharának segítségével, melynek a hosszú tétovázás és tétlenség szélcsendije után el kell következnie.

A forrás Írta: Falu Tamás

Az utolsó vonat is befutott már az állomásra, mely a világ minden tájáról röpitve hozta a vendégeket. A betegeket, a turistákat s a szorakozni vágyakozókat, az élet szerelmeseit. Jöttek törökök exotikus öltözékekben, keleti színekben. Angolok hatalmas utibördöndökkel, saját külön kocská ruháikban. Franciák, magyarok és németek. Hangosan és hangtalanul. Kocsin autón s taligákat toló hordárok után.

A világfürdő éjszakai toalettjében pompázott. Római oszlopos arkádjai álomba ájultan várták a holnap reggelt, a katonazenét és a sárgés-forgás ezerhangú szimfóniáját. A nagyobb éttermekből cigánymuzsika keltette az éjszakát. A hűvös levegő párákat lehelt a nagy ablaktáblákra, melyek mögött fehér asztaloknál jollakottak és sáha jól nem lakók dőzsöltek.

A betegek az üdülők már régen takaróik alá menekültek. Nekik szentírás volt az orvos rendeltetés. Ők nem pazarolhatták éjszakai nyugalmaikat, álmaikat s gyógyulásukhoz tartozott az ágybanforgás, a felijedés, a valami megnevezhetetlenül való félelem, a sóvárgó vágyakozás a test harmóniája után.

Az igazgatóság irodájában még bent ült a titkár és szivarozott. Előtte egy csésze forró tea. Különös szenvedélye volt a szivarfüstön áttört tea illatát mellére szívni. Ez az illat nyugalmat adott testének, ringató álmokat a lelkének. Ma már túl van minden idegességen, elintézte a legújabbban érkezettek, a magáé lehetett s a szivarfüstön párolt teailatát.

Egy kékzubbonyos, kormosképmű ember jött be. A gépész.

— Itt az igazgató úr, kérem szépen?

— Nincs — felelt a titkár s a gépész ijedt arcára nézett. — Baj van talán?

— Ugy hiszem, kérem. A forrás elapadt.

— Ne beszéljen bolondokat! A Zsófia-forrás?

— Igenis. A Zsófia-forrás. Öt percnél kel-

„Titokzatos körökben“ keresik a párizsi bombamerénylet tetteseit

A francia minisztereinek nyilatkozata azokról a nemkívánatos elemekről, akiknek Franciaország menedéket ad. — Szigorú rendszabályok készülnek a külföldi politikai menekültekkel szemben

Párizsból jelentik: Chaumets miniszterelnök szerdán fogadta a sajtó képviselőit és a szombaton elkövetett bombamerényletekről a következő nyilatkozatot tette:

— A nyomozás a legerélyesebben folyik, bár bizonyos nehézséget okoznak azok a titokzatos körök, amelyekben a merénylet tetteseit keresni kell. Meglepetten hallottam, milyen nehézség mutatkozik abban a tekintetben, hogy bizonyos külföldről származó politikai mozgalmakat sajtó országunkban kellő figyelemmel kísérhessünk. A külföldiek milliói között, akiknek Franciaország menedéket ad, vannak becsületes emberek, akik boldogok, hogy itt élhetnek. Sokkal többen vannak azonban olya-

nok, akik nem kívánatos politikai tevékenységet folytatnak. Egy idő óta erőszakos cselekmények történnek Franciaországban. Bombákat helyeznek el a vonatokban és repülőtereken, robbanások történnek és ezek mind megtorlatlanul maradtak. Szükséges tehát, hogy eddigi politikánkat a nemkívánatos külföldiek tekintetében módosítsuk. Új törvényes rendszabályokat készítünk elő, mert a mostaniak a külföldi elemeknek lehetővé teszi, hogy kivonják magukat a komoly hivatalos ellenőrzés alól. Továbbra is lehetővé tesszük a tisztességes külföldieknek a Franciaországban való tartózkodást, de szigorú intézkedéseket teszünk azok ellen, akik visszaélnék a francia vendégszeretettel.

Egész könyvtárt pótol a Spiragó

Felnöttek Katekizmus

A vallási ismereteknek és kitünőbbnél-kitünőbb predikációs témáknak, előadásoknak valóságos kincsésbányája. Tizenhárom nyelv e fordították le. Németben eddig 10 kiadás. A három kötet, nagy nyolcadformában, 1200 oldal, igen szép és rátekinthető nyomdai kivitelben a pénz előzetes beküldése mellett

kötve 420 lej, füzve 360 lej és portó. Utánvét 20 lejje csak csak drágább.

Kapható a „Magyar Lapok“ könyvosztályában.

lene előtörnie s már tízszer ötperc is elmúlt és nem tör fel.

A titkár elfelejtkezett a teáról, a szivarról s futott a forrás felé.

A Zsófia-forrás egy dóroszlopos kupola alatt élte világhírét sok-sok évtized óta. Megvolt a maga legendája, mint minden forrásnak. Azt már tudjuk, hogy az egyiket egy király fedezte föl vadászat közben, a másik egy remetének volt a buzogott föl, a harmadik egy remetének volt a szállása, a negyedik egy gyerekgyilkos királyasszony könnyéből gyülemlett össze. A Zsófia-forrás vizét itták a világ minden részén. A tengerentúl éppúgy, mint a tengeren innen. Sok embernek adta vissza egészségét és sok emberrel hitette el, hogy használt az egészségének. És, mint minden világhírű víz, — hála a vegyelenzők tudományosságának — sokféle bajnak volt a panacea. Azt hirdették róla, hogy mint ivóvíz meggyógyítja a legrosszabb gyomrot, mint fürdővíz eltünteti a reumát, helélegzéssel egyszerű hatása van a kezdődő tüdőbajokra: egy pár csepp belőle a szembe a sas éleslátását kölcsönzi; he-dörzsléssel vassá adzi az idegeket. És ez a forrás most elapadt!

A titkár lábujjhegyen közeledett a forrás felé. Félt, hogy hangos zörgéssel még jobban elijeszti a föld feletti lélettől. Megállt és hallgatózott. A máskor oly megszokott, oly semmibe vett sistergés nem hallatszott. Letérdelt a földre, odanyomta fülét a kavicsokra. Nem hallotta a víz li-hegését. Máskor ennnyi idő múlva már morogva, dühörögve tört elő az ár, hogy gözölgő fehér szalagokban omoljon széjjel a kupola alatt. A forrás most néma volt. Meg volt halva.

A titkár úgy érezte, hogy a vér, az élet forrása ugyanúgy húzódik benne vissza, mint a földalatti csoda a virágos park alatt. Semmibe látta tűnni egzisztenciáját, részvényeit, jövőjét. Lehajlott és öklével verte a földet. A sarkával rugdalta.

Jött a gépész az igazgatóval.

— Ugy-e igazam volt, titkár úr?

Az igazgatóban alig volt élet. Mint egy ke-

mény teletelőségrovonás támadt a titkára:

— Mi van a forrással?

— A forrás elbujt. Nincs többé.

— Akkor mi sem vagyunk többé.

— Ezért vagyok kétségbeesve magam is

— De talán még vissza tudjuk vezetni? — re-

menykedett az igazgató. — Lehet, hogy valami mély hatás elvezette. Utána kutatunk és visszahozzuk. Addig csend. Érti titkár úr? Érti, gépész úr? Addig csend! A kútat holnap korán reggel elzárjuk. Kiírjuk a táblára, hogy a forrást tisztítjuk, öblét bővítjük, vizet bőségesebbé tesszük. Hajnali négy órára itt álljon a kufaruporter. Meg kell keresni a vizet s vissza kell hozni. Nem engedjük megszökni. Itt életekről van szó. A betegekérül meg a miénkről is, titkár úr, gépész úr.

És elrohant. A víz pedig ezalatt a mélyben szívtelenül, könyörtelenül apadt vissza egy láthatatlan hatalom sugallatára. Egy nedves csatorna maradt utána a földben, mely még könnyesen emlékezett a távo-zotrta. Az erő, mely sok-sok esztendővel ez előtt a föld fölé lökte, elyengült, mint egy kiutasító kar, mely végtére mégis megbocsátóan lankad le.

A hajnali napsugarak átkukucsáltak a hegyeken, a madarak új életet danáztak, a harmat boldogan ragyogott s a homályból önmagát ki-vágó fürdőtelep frissülten várta az emberi zajt. Láthatóvá lett az új szanatórium épülete, mely még be sem volt földve, épp tegnap fejezték be rajta az ács munkát s ennek örömeire zászlókat és fenyőgallyakat tűztek a gerendáira. A villasorból félig és egészen felhúzott falak pirosoltak elő szent vágyakozással a beteljesülés iránt. Minden az életnek élt és akart élni, a gyógyulásnak, a fellélekzésnek, a felszabadulásnak. A háztetői mintha hurrát kiáltottak volna az erdők felé s az erdők mintha a házakat éljenezték volna.

Még nem tudott senki semmit. S amíg a titkár fejét lehorgaszva botorkált az igazgatóság épülete elé, a háta mögött kullogó gépész csöndesen sóhajtott:

— A vizek is meghalnak, nagyságos úr.

Első ízben ütköztek meg a japánok a kínai kommunista-hadsereggel

Elpusztult Kína egyik legnagyobb lőporgyára

Több sikeres japán előretörés az északkeleti arcvonalon

Tokióból jelentik: A Domei iroda jelentése szerint

a japánok az északi arcvonalon több sikeres előtörést hajtottak végre.

A peking-hankau vasutvonal mentén körülzárták Csau-Csaut. A japán elővéd megszállta Kuant és Sankant és a peking-hankau vasutvonal mellett a Pacsao-Singcseng-Tingsing vonalhoz közeledik. A délutáni órákban megszállták Tafangot és Santuant. Itt a kínai csapatok erős ellenállást fejtettek ki.

Kemény harcok után Tingsing-Suasui és Paoting körül is hátrálni kezdenek a kínaiak.

A kínai csapatok Csangcsan felé vonulnak vissza, mely a japánok véleménye szerint néhány napon belül szintén a kezükbe kerül. A tatungi arcvonalon

a japán repülőgépek bombázták Tainant, Sanzi tartomány fővárosát. A repülőter leégett.

A japán csapatok itt elfoglalták Kou-Csuan-Csent, amely Tatungtól és Huatientől husz kilométerre fekszik délnyugatra.

Az orosz-japán háború óta a szerdai harcok voltak a legnagyobbak Távolkeleten

Tiensinből jelentik: A japán főhadiszállás közli, hogy

a japánok a szerdai nehéz harcok során először kerültek össze a kínai kommunista hadsereg csapatrészeivel.

Kommunista csapatokat állítottak meg a sanzi arcvonalon, ahol a kínaiak a Jen-Nen-Kuan hálgó felé vonultak vissza. Kuang-Linget is a kommunista hadsereg két hadosztálya védelmezte.

Taijuan bombázása során elpusztult Kína legnagyobb lőporgyára.

Japán katonai szakértők szerint a szerdai harcok az orosz-japán háború óta a legnagyobbak voltak a Távol-Keleten.

Sanghai körül szerdán viszonylagos nyugalom volt. Ismét új japán csapatok szálltak partra és ezeket a jobbszárnyra irányították.

A francia Havas hírszolgálati iroda munkatársa bejárta a régi Shanghai utcáit, amelyet két nap előtt a japán csapatok elfoglaltak. A városháza félig rombadólt. A megmaradt épületben japán katonai parancsnokságok helyezkedtek el. A fedett sportpálya lángokban áll.

A szovjetek nem engedik be az országba az olasz hajókat

Szerda óta már megszakadt a hajóforgalom Olaszország és Szovjet-Oroszország között

Bucuresti. Saját tud. A constantai hajóügynökségek köreiben nagy izgalmat okoz az az értesülés, amely szerint Olaszország és Oroszország között megszakadt a hajózási összeköttetés. Tudvalevőleg Olaszországnak hajózási egyezménye van Oroszországgal még 1922-ből, amely szerint a Constantát érintő olasz hajók egyrésze havonta kétszer rendszeres postai forgalmat bonyolít le Batum és Novoroszisk felé. Szerdán este a constantai „Gattorno” nevű hajózási ügynökség távirati rendelkezést kapott, hogy közölje az „Iseo Alban” és a „Vesta” nevű olasz hajókkal, hogy az Oroszországba irányuló járatokat felfüggesztették,

mert Oroszország és Itália között a hajózási viszony megszakadt. A „Vesta” nevű hajó, amelynek tegnap este kellett volna elindulnia, meg is változtatta utirányát. A csütörtök reggeli lapok fenntartással közlik e hirt.

Rádió-műsor

SZOMBAT, SZEPTEMBER 18.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Elméias. 19 Katonazene. 20.15 Felolvasás. 20.35 Beethoven: Kreutzer-szonáta (lemezek). 21.15 Csak Rádió Románia: Lemezek. Csak Bucurest: Táncczene. 22.30 A két állomás együtt: Hírek. 22.45 Vendég-lí zene. 23.45 Hírek közvetítése külföldre nem-től és franciául. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Énekszámok. 14 Lemezek. 17.15 Mesék. 18 Szalon-zene. 19 „Hová forduljon a közönség, ha rádió-zavarokat észlel?” 19.30 Cigányzene. 20.15 „A madárvonulás rejtelméi”. 20.45 „Az ezüstsíraly. Operett. 22.50 Hírek. 23.15 Jazz. 24.10 Hangimezek. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Magasrangú vendégek a német hadgyakorlatokon

Az őszi hadgyakorlatokra magasrangú vendégeket hívtak meg Németországba. Képpünkön látható Röder Vilmos magyar gyalogsági tábornok, Badoglio olasz marsall és Sir Cyril Deverell angol vezérkari főnök, akik országukat képviselik a nagyszabású hadgyakorlatokon

A pánarab kongresszus egyhangú határozatot hozott Palesztina kérdésében

Ha Anglia kitart a felosztás terve mellett, valamennyi arab állam megszakítja az összeköttetést Angliával

Damaszkusból jelentik: A pánarab kongresszus befejezte tanácskozásait és egyhangúlag kimondta, hogy

ha Anglia kitart Palesztina felosztásának terve mellett, valamennyi arab állam megszakítja az összeköttetést Angliával.

A kongresszus határozata szerint a palesztinai kérdés a következő feltételek mellett oldható meg:

1. A Népszövetség palesztinai mandátumának megszüntetése.

2. Szövetségi szerződés Palesztina és Anglia között.

3. A zsidók további bevándorlásának megszüntetése.

4. A kivételes állapotok megszüntetése és az arabok mozgási szabadságának biztosítása.

Legérdekesebb a kongresszus határozatának az a kijelentése, hogy az arabok hajlandók békében együttműködni a zsidókkal, ha azok feladják politikai törekvéseiket és megelégszenek azzal, hogy mint elismert kisebbségek éljenek Palesztinában.

Feltűnéstkelteő leleplezés egy szovjetkövetfantasztikus pályafutásáról

Besedovszki párizsi, majd prágai szovjetkövet, aki leleplező könyveket írt a szovjetről, ezidő szerint Berlinben tartózkodik és információkat ad a Gestaponak

Koppenhágából jelentik: Az egyik koppenhágai lap feltűnéstkelteő riportban számol be Besedovszki párizsi, majd prágai szovjet követ pályafutásáról. Besedovszki szerény déloroszországi családból származik és fiatal korában a nihilistákkal tartott fenn összeköttetést. Még a háború előtt Svájcban ismerkedett meg Leninékkel és az olasz fordulat után első konzul lett Tokióban. Ott baráti kapcsolatokat teremtetett francia, angol és német burzsoá körökkel. Ennek köszönhető, hogy Párizsba került követnek. Bizalmas körökben többször hangoztatta, hogy nem hisz a Szovjet fennmaradásában, ezért helyzetét arra használta fel, hogy

bizalmas értesülései alapján milliókat gyűjtson magának. Kapcsolatai szemetszurtak Moszkvának és sürgősen visszarendelték. Besedovszki azonban kijátszotta utolsó kártyáját és megtagadta a visszatérést. Ezután sorra írta a leleplező könyveket a szovjetállapotokról. A GPU több ízben ártalmatlanná akarta tenni, de ő mindig egyszerűt nyert. Néhány hónap óta nyoma veszett. A lap bizalmas értesülései alapján megtudta, hogy Besedovszki — állítólag — ez idő szerint Berlinben tartózkodik és információkkal szolgál a Gestapo részére a szovjet funkcionáriusok tevékenységéről.

Az államéletre is kiható döntőjelentőségű belpolitikai események Jugoszláviában

Új alkotmányozó nemzetgyűlés összehívásáért száll síkra a közös blokkba tömörült három ellenzéki párt

Zágrábból jelentik: A jugoszláv belpolitikában nagyfontosságú események történtek, amelyek bizonyára

mély kihatással lesznek az állam további életének kialakulására.

Kedden este repülőgépen Zágrábba érkeztek a három szerb ellenzéki párt: a Davidovics, Jovanovics és Sztanojevics-párt képviselői, akik érintkezésbe léptek a Pribicevics-párt képviselőivel. A keddi esti értekezlet résztvevői szerdán reggel 8 órakor felkeresték Macsek Vladimirt, a horvát parasztpárt vezérét és két órán át tárgyaltak vele. Ezután közölték az újságírókkal, hogy

az értekezleten résztvevő pártok közös ellenzéki blokkot alakítottak s a három szerb ellenzéki párt képviselői

minden felvetett kérdés tekintetében megegyezésre jutottak, úgyhogy a jövőben a nyilvánosság előtt mint egységes politikai párt fognak szerepelni.

A Hrvatszki Dnevnik jelentése szerint a megegyezés azon az alapon jött létre, hogy az ellenzék új alkotmányozó nemzetgyűlés összehívásáért száll síkra, mely majorizáció nélkül, tehát a szerb, horvát és szlovén képviselők akaratának megfelelően dönt az új alkotmányról.

Macsek Vladimir szerdán délben Rohics fűrdőre utazott, ahol, hír szerint, esetleg találkozott Pál jugoszláv régensherceggel.

Börtönviselt fegyenc kapott magas állami tisztséget

Bucuresti. Saját tud. A Casa Constructorilor-nál történt sikkasztás ügyében folyamatba tett nyomozás során a vizsgálóbíró által kiküldött könyvelési szakértő nem kis meglepődéssel azt állapította meg, hogy a Casa Constructorilor kiutalási hivatalának jelenlegi főnöke nem más, mint Traian Chidu, az ilfovi bank volt alkalmazottja, aki

négy évvel ezelőtt ennél a banknál egymillió leit sikkasztott és ezért le is ült egyévi és hathónapi börtönbüntetését.

A szakértő jelentette a vizsgálóbírónak, hogy ilyen körülmények között nem tehet eleget megbízatásának, mire a vizsgálóbíró tudomására hozta a dolgot a Casa Constructorilor igazgatójának, aki felfüggesztette Traian Chidut. A lapok felháborodva állapítják meg, hogy milyen könnyelműen eszközölik a kinevezéseket az állami hivatalokban.

Dolgozik az anarchista véstörvényszék Aszturiában

Nemcsak a nemzeti érzelmű, de az eddigi vörös vezetőket is pusztítják

San Sebastianból jelentik: Santanderi jelentés szerint Aszturiában az anarchisták megbízhatatlannak nyilvánították azokat a városi és községi tisztviselőket, akiket a valenciai kormány nevezett ki. Ezeket a tisztviselőket elbocsátották és többet közülök ki is végeztek. Az elmozdított köztársasági tisztviselők helyére anarchistákat neveztek ki.

Gijonban, ahol anarchista rémuralom van, most már nemcsak a nemzeti érzelmű politikusokat, hanem az eddigi vörös vezetőket is pusztítják. Az anarchista véstörvényszék halálra ítélte Corito tábornokot, aki a vörös hadsereg ottani parancsnoka volt. A tábornokot tették ugyanis felelőssé az Oviedo körüli verekedésekért.

Párizsból jelentik: A „Ce Soir” perpignai jelentése szerint egy spanyol repülőgép Port-Vendres közelében elhaladt egy francia teherhajó fölött és több bombát dobott le. A Collioure mellett felállított francia léghárító ütegek tüzelni kezdtek a repülőgépre, de nem találták el.

A „szabadstílusú birkózás” vad tusakodásában agyrázkódást szenvedett és ideg-sokkot kapott egy birkózó

Budapestről jelentik: A városligeti cirkuszban már két hét óta folynak a szabadstílusú birkózó mérkőzések. A mérkőzés során naponta történnek kisebb-nagyobb sérülések, szerdán azonban súlyos szerencsétlenség történt. Hrutka Francisek cseh birkózó a magyar Károlyival mérkőzött. A mérkőzés 40-ik percében Hrutka fekédt alul hason. Károlyi ökölbesorított kezével erősen ütlegelte Hrutka tarkóját, lábával pedig többször belerugott ellenfele fejébe. Ez a szabályok szerint megengedett vad verekedés már percek óta folyt, amikor a közelben ülők észrevették, hogy Hrutka egyáltalában nem fejt ki ellenállást és mozdulatlanul fekszik. Főlhantak az emelvényre, Hrutkát fölemelték s látták, hogy önkívületi állapotban van. Egy székre ültették, ahonnan azonban eszméletlenül rogyott le. Azonnal hívták a mentőket, akik megállapították, hogy a cseh birkózó súlyos agyrázkódást szenvedett és ideg-sokkot kapott. Eszméletlenül szállították a Rókus-kórházba. A rendőrség megindította az eljárást.

Massaryk emlékének szentelte ülését a csehszlovák minisztertanács

Hodzsa miniszterelnök ünneppélyes fogadalmat tett gyászbeszédében

Prágából jelentik: Massaryk volt köztársasági elnök földi maradványainak bebalzsamozása után a koporsót a lánai kastély gyáskápolnába talakított zeneteremben ravatalozták fel. Elsőnek Benes köztársasági elnök jelent meg a feleségével, majd az elhunyt családtagjai álltak körül a ravatalt. A megboldogultat szeptember 21-én temetik Prágából. A prágai várkastély belső udvarából a temetési menet a Wilson pályaudvarra megy, ahonnan a volt elnök földi maradványait visszaszállítják Lánába és az ottani kis temetőben helyezik örök nyugalomra.

A csehszlovák minisztertanács szerdai ülését Massaryk emlékének szentelte. Hodzsa miniszterelnök gyászbeszédet mondott, melynek végén ünneppélyes fogadalmat tett, hogy valamennyien még szorosabban egyesülnek és elhárítanak minden olyan kísérletet, mely viszályt akarna közöttük szítani.

— Magunkra vállaljuk — mondotta — azt a kötelezettséget, hogy teljesítjük népünk és államunk erkölcsi küldetését, hogy köztársaságunkban a demokrácia fennmaradjon a nemzeti és társadalmi igazság legfőbb védőjéül.

ROMÁNIA RÉSZVÉTE.

Bucuresti. Saját tud. A szerdán tartott ünneppélyes minisztertanácson hozott határozat értelmében a kormány előkészületeket tesz Romániának Massaryk temetésén való képviseltetésére. A küldöttséget — mint ismeretes — Tatarescu fogja vezetni. Őfelsége képviseletében Manu tábornok, a hadsereg képviseletében Gladz tábornok hadügyi alminiszter, továbbá a parlament két elnöke utaznak Prágába. Tatarescu szerdán telefonon beszélt a Párizsban tartózkodó Saveanu házelnökkel és kérte őt, hogy onnan utazzék egyenesen Prágába, ahol csatlakozni fog a román küldöttséghez.

Prágából jelentik: Az elhunyt volt köztársasági elnök, Massaryk Tamás temetésén Jugoszlávia részéről Stojadinovics miniszterelnök jelenik meg nagyobb küldöttséggel. Franciaországból is nagyobb küldöttség utazik Prágába, Blum helyettes miniszterelnök vezetésével.

A francia frank újabb árfolyamzuhanása

A francia pénz most adja meg az árát a Blum-kormány pénzügyi tévedéseinek

Párizsból jelentik: A francia frank árfolyama szerdán jelentékenyen esett. A font árfolyama a frankkal szemben 138.80-ról 144.75-re emelkedett. A francia franknak ez az újabb árfolyamzuhanása pénzügyi körökben nagy meglepetést keltett. A délutáni lapok annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy az áresést bizonyára az okozta, hogy a valuta-kiegyenlítő alap nem akarta feláldozni tartalékait és engedte, hogy a piacon szabadon alakuljon ki az egyensúly.

A „Journal des Débats” véleménye szerint a frank áresését kizárólag belső tényezőkben kell keresni. A francia pénz most adja meg az árát azoknak a súlyos tévedéseknek, amelyeket a Blum-kormány egyéves uralma alatt elkövetett.

NAGY NYUGTALANSÁG A PÉNZÜGYI ÉS GAZDASÁGI KÖRÖKBEN.

Párizsból jelentik: A francia frank súlyos árfolyamesése élénk nyugtalaniságot keltett francia pénzügyi és gazdasági körökben. E körök nézete szerint a külkereskedelmi mérleg, mely az év első kilenc hónapjában kerek öz-

szegben 11 milliárd értékű behozatali többlettel zárult, nem maradhat hatás nélkül. Ezenkívül szerepet játszhatnak a legközelebb szükségessé váló új anyag beszerzések, amelyek a font és dollár vásárlásokkal kapcsolatosak. A kiegyenlítő alap nem szállhat szembe a mostani áralakulással, ha nem akar nagyszögű aranyat és devizát kiadni. Valószínűnek tartják azonban, hogy megfelelő időben a kiegyenlítő alap közbelép.

A font árfolyama szerdán az előző napi 138.80-ról 146-ra, a dollár árfolyama 28.04-ről 29.50-re emelkedett a frankkal szemben.

A CSEHKORONA ÁRSZINTJÉNÉL ALACSONYABBRA SZÁLLT A FRANCIA FRANK ÁRFOLYAMA

Prágából jelentik: A zuhanó francia frank árfolyama szerdán elérte a csehkrona árszintjét, sőt annál alacsonyabb nivóra szállt. A csehkrona megszületése óta most történt meg először, hogy a francia frank olcsóbb lett a csehkronánál. Szerdán délután 100 frankért már csak 99 koronát fizettek.

A délafrikai államszövetség hajlandó az egykori gyarmatok visszaadásáról Németországgal tárgyalni

Hatalmas feltűnést keltő nyilatkozatot tett a délafrikai államszövetség londoni megbízottja

„A háború mindinkább közeledik — jobb ha leülünk a tárgyalóasztalhoz ...”

Londonból jelentik: Óriási feltűnést keltett londoni politikai körökben az a nyilatkozat, amelyet a délafrikai államszövetség londoni megbízottja, De Watter adott a kanadai újságíróknak. De Watter magánlátogatásra

utazott Kanadába és a következő kijelentést tette:

— Dél-Afrika, bizonyos körülmények között, hajlandó volna tárgyalni Németországgal, egykori német gyarmati területek visszaadásáról, amelyek most délafrikai mandátumos igazgatás alatt állanak. A délafrikai államszövetség biztonságát természetesen minden körülmények között garantálni kell. Tekintettel azonban arra a tényre, hogy az egész világ fegyverkezik és a háború mindinkább közeledik, jobb, ha megkíséreljük, hogy leüljünk a tárgyalóasztalhoz.

Az angol sajtó egyelőre csak azt hangoztatja, hogy ez a nyilatkozat nem lehet hiteles és hogy ilyen nyilatkozattételre senki sem kaphatott megbízást. A „Daily Express” szerint Hertzog délafrikai miniszterelnök már fel is szólította De Wattert, hogy enyhítsen nyilatkozatát és jelentse ki, hogy a délafrikai államszövetség a francia kézben lévő egykori német gyarmatok visszaadását tartja célszerűnek. A délafrikai államszövetséghez csatolt német gyarmatokról azonban nem mondhat le.

De Watter erre sürgősen nyilatkozott és megcáfolta a „Daily Express”-nek azt az állítását, hogy Hertzog miniszterelnök ilyen utasítást küldött volna neki.

A „Morning Post” vezércikkben foglalkozik Hitler nürnbergi kijelentéseivel és azt olvassa ki azokból, hogy Németország belátható időn belül vissza akarja szerezni összes gyarmatát. A lap szerint ez a kijelentés orszakkal való fenyegetésként hangzik, mert Németország az eddigi jelekből ítélve a gyarmati kérdést is bizonyára ugyanolyan egyoldalúan akarja megoldani, mint annakidején a katonai egyenjogúság kérdését.

Szabad utat Anglia miniszterelnökének

A londoni utcák kedvence, a „Bobby”-nak becézett angol rendőr néhány pillanatra megállítja az Anglia miniszterelnökét, Neville Chamberlain-t. A képen látható a miniszterelnök

Konkordátumok a multban és jelenben

A jugoszláv konkordátum körüli viták még nem ültek el s ebből az alkalomból érdemes a régebbi és ma érvényben lévő konkordátumok között szemlét tartani. A legrégebbi konkordátumok rendszeren az 1122-iki worms-i konkordátumot nevezik, amely az invesztitúra harcot befejezte. Csak 300 évvel később, 1418-ban kötötték meg a második, a konstanzi konkordátumot. 1448-ban született a bécsi konkordátum, amely érvényben volt a római szent birodalom végéig. 1516-ban a francia királlyal kötötték konkordátumot. Majdnem 400 év telik el, amíg az 1081-es francia konkordátummal új éra kezdődik. Nápollyal 1818-ban kötötték meg. Németországban a szekularizáció és a napoleoni háborúk az 1817-es bajor konkordátumhoz és az úgynevezett circumscriptio-s bullákhoz vezettek. (például 1821-ban Poroszországgal „De salute animarum”) ebből fakadtak a Szentzsék konvenciói Würtenberggel (1857) és Badennel (1859). ezek azonban nem léptek életbe, mert a rendek megtagadták beleegyezésüket. 1847-ben kötötték meg az orosz, 1848—81-ben a portugál, 1851—59-ben a spanyol, 1855-ben az osztrák, 1914-ben, röviddel a háború kitörése előtt a szerb konkordátumot. A Szentzsék konvenciói különböző délamerikai államokkal kizárólag vagy főleg missziós kérdéseket szabályoztak. A világháború után, különösen az alkotmányok és az államterületek megváltozása miatt egész sor új konkordátumot, vagy ahhoz hasonló megegyezést kötöttek, így: Lettországgal (1922), Bajorországgal (1924), Lengyelországgal (1925), Litvániával (1927), Romániával (1927), Csehszlovákiával modus vivendi (1927 és 1936), Olaszországgal (1929), Poroszországgal (1929), Anhalttal (1932), Ba-

dennal (1932), a Német Birodalommal (1933), Ausztriával (1934). A következő államok nem kötöttek es alapvető megfontolásból (egyház és állam szétválasztása) nem is kötnek konkordátumot: Anglia, Belgium, Franciaország, Spanyolország, Hollandia, Portugália, Szovjet-Oroszország, Egyesült Államok. A konkordátumok sorsa különböző. A francia konkordátum 1801-től egészen 1905-ig formálisan érvényben volt, amíg ki nem mondták az Egyház és az állam szétválasztását. Előzőleg azonban már egy egész sor egyházelenes törvénnyel sértették meg és merítették ki. Kizárólag Elzász-Lotharingiában van ma is érvényben. Az orosz konkordátum (1847) nem került sohasé kivételre. A cárizmus az 1866-os lengyel fölkelést használta fel arra, hogy a Szentzsékkal való diplomáciai kapcsolatokat megszakítsa. Az 1848-as portugál konkordátumot, amelyet 1881-ben kiegészítettek, 1911-ben formálisan hatályon kívül helyezték az Egyház és állam szétválasztása miatt, de már 1901 óta kezdtek kitűzni a rendeket. A spanyol konkordátum körül évekig súlyos harcok folytak. Többször hatályon kívül helyezték és sohasem vitték egészen keresztül. Az egyházi jogokat az állam törvényei megnyírbálták. 1910-ben a diplomáciai kapcsolatok is megszakadtak rövid időre Spanyolország és a Vatikán között. A „köztársasági” alkotmány 1930-ban megszüntette a konkordátumot. Az osztrák 1855-ös konkordátumot 1870-ben felmondták és az egyházi ügyeket 1874-től kezdve állami törvények szabályozták. A legutolsó aláírt konkordátum a jugoszláv (1935), amelyet most oly sok harc után ratifikáltak.

Japán civilizációs munkája Mandzsuriában

A mandzsuriak ugyan nem szeretik a japánokat, — de elismerik és megbecsülik jóakarataikat, kultúrájukat és főleg erkölcsösségüket

A japánok propagandája Mandzsuriában nem a szó, az írás, a nyomtatvány, hanem a tett.

Megmutatják a mandzsúriaiaknak, hogy nemcsak akarnak, de tudnak is nekik értékes és hasznos kulturát teremteni.

Amikor az Ázsia-expressz végigszáguld Mandzsurián, a lakók egy pillanatra abbahagyják munkájukat, hogy megbámulják a japán technika csodaművét.

Ezelőtt néhány évvel Harbontól Darienig az út több mint három napig tartott vasúton, de az utas sohasem lehetett biztos abban, hogy célhoz is ér, mert a vonat vagy kiskilótt, vagy a levegőbe repült, vagy rablók támadták meg az utasokat, úgyhogy életük, meg vagyonuk állandóan veszélyben forogott.

Ma ezt az utat a világ legrövidebb expresszvonata egy nap alatt teszi meg, mégpedig pontosan, biztosan, kényelmesen, mert a rablóvilágot a japánok gyökerestől és tökéletesen kiirtották.

Az Ázsia-expressz minden reggel 9 órakor indul Dairenből és viszont Harbentől és pontosan 22 óra 30 perccel érkezik meg a másik végállomásra. Átlag 75 kilométeres sebességgel száguld óránként, de a szabad pályán olykor 100 kilométeres sebességgel is repül. Az expressz 10 kocsiból áll, amelyek mind áramvonalúak, sőt torpedóformájúak és szürkészöldre vannak lakkozva. Az étkezőkocsi gongosan, sőt pazarul van berendezve. Két nagy étkezést tud ellátni. Európai és japáni konyhát vezetnek. Az európai étrend, levesből, halból vagy tengeri rakból, sültből és köretből, süteményből, gyümölcsből, kávéból áll és 1,5 yen-be (körülbelül) 60 leibe kerül. Azonkívül gazdag a la carte választék van frissen készített ételekből és italokból. A

nyomatott étrendek japán (kínai), angol és orosz nyelvűek. A kiszolgálást jól iskolázott japán és orosz pincérek, japán és kínai boy-ok végzik.

Minden kocsinak külön boy-a van. Valamennyi előzékeny, figyelmes, fáradhatatlan. A vasút általában igyekszik utasainak minden lehetőségét nyújtani. Két óránként díjtalanul teát szolgál fel és meleg, nedves, illatos frottirkendőket nyújt, hogy arcukról és kezükéről letörölhessék és kissé felfrissülhessenek.

Az utasok ellátása tehát mintaszerű. Még hozzá a borralaló ismeretlen fogalom az Ázsia-expresszen, amint általában az egész japán életben.

Az Ázsia-expressz a délmandzsúriai vasútársaság tulajdona. A mandzsúriaiak főleg a vele kapcsolatban meghonosodott és úrrá lett rendnek, becsületességnek, kultúrának, gazdagságnak örülnek. Megszűnt az országban a rablás és a pénzhamisítás, amelyek ezelőtt mindenkit tönkretettek. A mandzsúriaiak ugyan nem szeretik a japánokat, de elismerik és megbecsülik jóakarataikat, kultúrájukat, főleg erkölcsösségüket. Népesítésre nem vetemednek. A korrupciót büntetik és üldözik. Vesztegetést nem tűnnek. Sifány aruk helyett olcsó minőségportékákat hoznak forgalomba. Pénzüik értékálló és megbízható. A mandzsúriai nép építhet reá. Dolgozhatnak és gyűjthet.

Mindaz az Ázsia-expresszrel vonult be Mandzsuriába. Vele együtt élvezhetik a kultúra minden vívmányát, magas szellemét és tiszta erkölcsét.

Az Ázsia-expressz a japán kultúra mponáló, meggyőző és megnyerő propagandája, amely Mandzsúriát és az egész világot elismerésre készíti. (Sz. M.)

Megszűnt a „Sept”, a francia „baloldali” katolikusok hetilapja

A közönség ellenérzése lényegesen az elmulásra

A „Reichspost” jelenti Párizsból:

Régóta keltett Franciaországban egy, az újságok világában bekövetkezett esemény olyan nagy visszhangot, mint a dominikánus *Juvisy* hetilapjának, a „Sept”-nek megszűnése.

Az utóbbi években egyre több kísérlet történt, hogy az egyházat kibékítsék az új idők bizonyos olyan eszmei áramataival, melyeket egyesek legyőzhetetlen forradalmi erőknek vélnek. Egyszer több próbálkozás történt arról, hogy a katolicizmust ennek a forradalomnak s az elhatalmasodó, szabadságias individualizmusnak az útjára térítsék. Sőt: a fasizmus és a német nemzeti szocializmus elleni hangulat, másrészt pedig a bolsevizmus tanaiba vetett naiv hit a francia katolikusok egyrészt tévedésében odáig sodorta, hogy a baloldali forradalmat kisebb Rossznak s a forradalmat általában felséges Jónak látták.

Hasonló tévedésbe esett a „Sept” is. Bácsúszáma, mely többhetes késlekedés után augusztus 27-iki dátummal megjelent. Még egyszer kinyilatkoztatta: az egyháznak nem volna szabad sem a jobb, sem a baloldalon lennie s hogy valósággal érdeme volt az egyháznak, hogy az 1934 február 6-iki események után tartózkodott egy párttal (értsd: a jobboldali, reakciós párttal) való föltétlen szövetségtől.

A „Sept” azonban e tartózkodásnál tovább is ment, mert valójában teljesen a francia Népfront javára igyekezett hangolni a maga közönségét. Sőt a spanyol kérdésben is különös semlegesség volt a magatartás. Ezekre nézve még a „Reichspost” a következőket írja:

— Kérdés, vajjon igazán érdemes volt-e választókat toborozni az olyan népfront számára, amely úgy programja, mint vezetői után utélve lényegében ellensége Krisztusnak és az egyháznak? Érdemes volt-e az egyházzal barátságos pártoktól eltéríteni s e pártok iránti meggyőződésükről lebeszélni a választókat? Okos volt-e az, hogy a spanyol kérdésben semlegességet hirdetett a két fél között? Olyan két fél között, melyek közül az egyik a papokat és hívőket ezerszámra lemészárolta s amelyiknek egész világnézete is a katolicizmusnak teljes mértékben ellene mond; viszont a másik fél a maga kitűzött célja szerint is, de egész működésében és odaadó küzdelmében hűséges előharcosa az egyháznak. Lehet-e ezt a két felet egyforma semlegességgel kezelnők éppen a katolikusoknak?

Az ilyen és ehhez hasonló kérdésekben a francia katolikusok többsége már régen másként ítélkezett, mint a „Sept”. Ugy látszik, hogy a mértékadó egyházi hatóságok ezt a többségi ítéletet magukévá tették és kényszerítve érezték magukat arra, hogy ennek a következtetését is levonják. S az 1934 március tizedike óta megjelenő „Sept”, ez a baloldali katolikus orgánus — nyilván felsőbb nyomásra, de bevallottan: önként — beszüntette megjelenését.

Elvezetesebb olvasmány el sem képzelhető, mint

Erdősi Károly:

MUMIÁK ÉS MINARÉTEK

című útleírása.

Egyiptom csodás világa a maga minden varázsával megjelenik e könyvben, amelynek szép illusztrációi csak emelik a könyv értékét és vonzó erejét.

Ara gyönyörű vászonkötésben 200 Lei és portó.

Megrendelhető:

a Magyar Lapok könyvosztályánál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II, 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Boltból: Egész évre 600, félévre 300, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénzári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felolvaszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cíuj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cíuj, Piatu Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
Csekk választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Déli szél, kevés felhő. Nappal melegebb, éjjel hűvebb idő.

ANGOL HAJÓSTISZTEKET LÁTOTT VENDEGÜL A KIRÁLY. Bucuresti. Saját tud. A Constantaban és Galatiban időző angol hajóraj parancsnoka, *Wells* admirális a bucaresti angol követtel együtt szerdán ebéden volt Sinaian, a királynál.

A cluj-belvárosi Szent Mihály egyházközség bucsuja. A cluj-i egyházközség védőszentjének, Szent Mihály főangyalnak napját ismét a múlt évéhez hasonló ünnepélyességgel készül megünnepelni. A bucsu napját háromnapos templomi ünnepség vezeti be: szeptember 26, 27, 28. napjain délután 7 órakor litánia lesz, melyet szentbeszéd követ. A szentbeszédet Márton Aron kanonok-plébános tartja időszaki kérdésekről. Szent Mihály napján, szeptember 29-én délelőtt az ünnepi szentmisén lesz a régi céhzászlók újra megáldása az egyesületek és ipartestületek jelenlétében.

VISSZAKIVÁNKOZNAK ROMÁNIÁBA AZ OROSZORSZÁGI ROMÁNOK. Bucuresti. Saját tud. A Dnyeszteren-tuli románok chisinaui kongresszusa szerdán este véget ért. Határozatairól a *Curentul* a következő szűkszavú tudósítást közli: 1. Telepítessenek a Dnyeszterentüli románok a Dnyeszter inenső partjára, azokra a földterületekre, amelyek valamikor az ő tulajdonukát képezték. 2. Gyermekeik mentesüljenek az iskolai tandíjak fizetésétől és tegye a kormány lehetővé, hogy a parlamentben megfelelő képviseletet kapjanak.

Mezőgazdasági és ipari kiállítás Baraolton. Tg.-Săucea. Saját tud. A baraolti gazdakör, a Treiscaunemegyei Gazda Szindikátus és az összes erdővidéki társadalmi egyesületek és gazdakörök rendezésében október 9., 10., 11. napjain nagyszabású mezőgazdasági és ipari kiállítás lesz Baraolton. Az erdővidéki járás gyönyörű fekvésű székhelyén a kiállítás annál sikeresebbnek ígérkezik, mert Braşov, Târnava és Odorheiu megyék területéről is könnyen megközelíthető. A kiállítás alkalmával ugyancsak Baraolton tartja versenyét a Treiscaunemegyei Műkedvelő Zenei Szövetség. A kiállítás előkészítő munkáit közelebbről bővebben is ismertetjük.

A JUGOSZLÁV NEMZETI BANK KORMÁNYZÓJA ROMÁNIÁBAN. Bucuresti. Saját tud. *Radoszlavics*, a jugoszláv nemzeti bank kormányzója e hó folyamán Bucurestibe érkezik, hogy tárgyalásokat folytasson *Cons-tantinescu* bankkormányzóval.

A lipovai magyarpárti tagozat új vezetősége. Timişoara-ról jelentik: A lipovai magyarpárti tagozat most tartotta meg rendkívüli közgyűlését, amelyen a lemondott vezetőség helyébe új vezetőséget választottak. Az egyhangú választás eredménye a következő: elnök Elek Gyula, ügyvezető elnök Ladányi Károly, alelnök Holtzer János, titkár Megyeri István, pnéztárnok Imre Árpád, ellenőrök Bodor Antal, Antal Vilmos, könyvtáros Taas Zoltán. A választmány tagjai a következők lettek: Reisz Frigyes, Ladányi László, Terzán István, Hammernyik Pál, Erdős János, Szabó József, Tóth János, Elek Gyula elnök úgy a maga, mint a megválasztottak nevében köszönetet mondott az egyhangú bizalomért, majd szépen felépített beszédben ismertette a magyar célkitűzéseket. A magyarság gazdasági és lelki bajait részletesen tárgyaló beszédet a közgyűlés szép számu közönsége lelkes tapsal jutalmazta. Ezek után ismét remény nyílik arra, hogy a lipovai magyarság ismét szoros összetartással támogatja a Magyar Párt célkitűzéseit.

JAVULT A DÁN KIRÁLYNÉ ÁLLAPOTA. Koppenhágából jelentik: Alexandra királyné betegségeiről kiadott orvosi jelentés szerint a királyné állapota kielégítő s komplikációktól nem kell tartani.

A miniszterhez fordultak a dragsinai iskola magyar tagozatának megszüntetése miatt. Timişoara-ról jelentik: A buziasai járásban levő Dragsina községben hatvannyolc magyar iskolaköteles gyermek van. Ezek részére eddig az állami elemi iskolában külön tagozat működött, amelyben a huszonnyolc évi pedagógiai pályafutással rendelkező Havlin Gyula tanító oktatott. A tanító úgy magyar, mint pedig a román nyelven teljes megelégedésre oktatta a növendékeket. Az elmúlt tanévben a felső osztályok tanulóit román tagozatra vitték át, azonban így is még mindig negyvenhét tanuló maradt. Nagy megdöbbenést keltett a magyar szülők között, amikor arról értesültek, hogy a magyar tagozatot ebben a tanévben megszüntették. Ezt megelőzően iskolai értekezlet folyt le, amelyen jegyzőkönyvbe foglalták a magyar tagozat megszüntetésének szükségességét. A magyar tanulókat erre beosztották a román tagozatra. Ebben az ügyben Kun Ferenc dr., a Magyar Párt iskolaügyi előadója eljárta a tanfelügyelőségen, ahol kijelentették, hogy a dragsinai magyar iskolai tagozat megszüntetésére nem adtak ki semmiféle rendelkezést. Ennek ellenére azonban a helyzet az, hogy Dragsinán a magyar tagozat nem működhetik. A Magyar Párt banati tagozata terjedelmes beadványt intézett úgy az Országos Magyar Párt központjához, mint a párt parlamenti csoportjához, amelyet arra kért, hogy a közoktatásügyi miniszteriumban járjon közbe. A beadványhoz mellékeltek a magyar szülők által aláírt és Anghelescu közoktatásügyi miniszterhez intézett kérényt is.

A SINAIAI KONFERENCIA VISSZHANGJA. Bucuresti. Saját tud. A *Curentul* „A sinaiai konferencia visszhangja” cím alatt a következőket írja: A tárgyalások *Bárdossy* és a Kisantant külügyminiszterei között egyszerű beszélgetések maradtak, mert a felfegyverkezés kérdésében a Kisantant biztosítékot követelt Magyarországtól, a ki-sebbségi kérdésben pedig nem kívánt precedens teremtést, de a genji ülésszak alkalmával a tárgyalásokat folytatni fogják. A cseh táborban igen nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy az egyszer felvetett fontalat ne ejtsék el újra, mert a csehek tudatában vannak, hogy a dunamedencei államok közötti viszony jövő kialakulásánál mekkora jelentősége van a Magyarországgal való megegyezésnek. Ezenkívül az a kísérlet, hogy az olaszokkal való viszonyukat megjavítsák, úgy mint Belgrád is tette, nem maradhat a Magyarországgal folytatott tárgyalásokra befolyás nélkül.

Zürichi zárlat. Párizs 14.70, London 21.155 háromnegyed, Newyork 435 háromnegyed, Brüsszel 73.27 fél, Milánó 22.92 fél, Amsterdam 239.47 fél, Berlin 174.75, Bécs — schilling 79.50, Prága 15.20, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Ujdonság!

Dr. Scheffler János:

A SZERZETESI ÉLET

KATEKIZMUSA

Rövid és könnyen érthető vezérkönyv a szerzetesjelöltek és újoncok, a fogalalmak, a szerzetes-előjárók és lelkivezetők számára mindarról, amit a szerzetesi élet egészéről tudniuk kell.

Az Egyházi Törvénykönyv összes szerzetesi kánonait és a legújabb rendelkezéseket is feldolgozza a szerző. Biztos utmutatást és irányítást ad a szerzetesi élet minden kérdésében: jogi, erkölcsi, aszkétikus és kormányzati szempontból. Szavetlen ilyen mű magyar nyelven. Beüreses tárgymutatója könnyen eligazít használatában.

Ara: 140 Lei és portó.

Megrendelhető könyosztályunknál.

Hány ember él a földön?

Genf, szeptember hó.

Több mint kétmilliárd ember él jelenleg a Földön. A Népszövetség statisztikai évkönyve 2100 millió emberről ad számot. Ez a szám természetesen nem teljesen megbízható, mert a legjobb akarat mellett is még a régi kultúrországokban is sokszor csak becslésekre szorítkoznak a népszámlálások. Különösen bizonytalanok Kína népszámlálási adatai, mert az állandó háborúskodások közepette pontos népszámlálást készíteni nem lehet. Kína lakossága a különböző becslések szerint 350—500 millió között ingadozik. Nem is a számok a legfontosabbak a népesedési statisztikában, sokkal érdekesebb néha az a kép, ami a számok mögül elbünk tolul. Érdekes például, hogy az utóbbi két évtized súlyos háború ellenére az emberiség létszáma majdnem minden államban növekszik. Növekszik annak ellenére, hogy a születési szaporulat egyre kisebb százalékokkal szerepel az egyes országokban. Az orvostudomány ugyanis világszerte, annyira előrehaladt, hogy jóval több a huszadik század öregjeinek aránylagos száma, mint bármely más eddig ismert században. Az öregek szaporodása ellenére azonban nem kell félnünk attól, hogy az emberiség szaporodása megáll, mert az emberiség még elég fiatal és még messze van az az idő, amelyben visszafejlődésről lehetne beszélni.

A SVÉD LÉGIHADERŐ PARANCSNOKA BERLINBEN. Berlinből jelentik: Friis altábornagy, a svéd légihaderő parancsnoka több napi látogatásra Berlinbe érkezett.

Ötemeletes palotát épít Satu-Maren a Telefonársaság. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt itt járt a Telefonársaság egyik központi igazgatója, aki a megnyitás előtt álló sugárut megtekintése után kijelentette, hogy az igazgató-tanács előtt javasolni fogja, hogy a Telefonársaság ötemeletes palotát építtessen a Sugáruton az irodák és az önműködő központ elhelyezésére. Az igazgató indítványa, a jelek szerint, nem találkozott ellenvetéssel, mert a helybeli üzletvezetőség utasítást kapott megfelelő telek kiszemelésére, amelyre vonatkozólag már meg is állapodtak, csak a szerződést kell aláírni. A Telefonársaság új palotája egyike lesz Satu-Mare legszebb középületeinek, amely díszére válik az állandóan épülő sugárutnak.

AZ UKRÁNOK A NÉPSZÖVETSÉGTŐL KÉRNEK VÉDELMET A SZOVJET ELYNYOMÓ POLITIKÁJA ELLEN. Genfből jelentik: A külföldön élő ukránok jegyzéket nyújtottak át Aga kánnak, a Népszövetség elnökének. Ebben tiltakoztak a szovjet elnyomó politikája ellen és az ukránok függetlenségének elismerését kérték.

BUCURESTI SZÁMÁRA OLCSÓBB A TŰZIFA. Bucuresti. Saját tud. Az ipar-és kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, amely megszabja a tűzifa legmagasabb eladási árát. A fővárosban eszerint egy vagon bükkfa felvágva és házhoz szállítva leg több 6600 lei; egy vagon cser, tölgy, akác, vagy gyertyánfa felvágva és házhoz szállítva 7100 lei lehet.

Félabórcra engedik a cseh lobogót a vasárnapi cseh-magyar találkozón. Budapestről jelentik: A Nemzeti Sport értesítése szerint a Cseh Labrugó Szövetség arra kérte a Magyar Labrugó Szövetséget, hogy a Hungária-úti pályán a vasárnapi mérkőzés alkalmából kitézendő cseh lobogót a gyász jeléül engedjék félabórcra és járuljanak hozzá ahhoz, hogy a cseh csapat tagjai fekete karszalagot viseljenek. A lap szerint a kérés teljesítésének bizonyára nem lesz akadály. A cseh csapat ellen egyébként valószínűleg a következő összeállítású magyar csapat fog kiállni: Szabó, Futó, Korányi, Magda, Turai, Dudás, Sas, Sárossy, Zeengellér, Cseh és Kemény. Legbizonytalanabb a kapus helye, mert azt esetleg Háda is elfoglalhatja.

EGŐ RUHÁVAL A CSÜRBE SZALADT. Târgu-Săucea. Saját tud. *Lungu* Maria bretcui 3 éves leánya a kályha körül játszadozott és egy kiugró szikrától tüzet fogott a ruhája. A gyermek kétségbeesésében kiszaladt a házból, végig szaladt az udvaron és a takarmánnyal zsúfolt csűrben keresett menedéket. Szerencse, hogy kétségbeesett sikoltozására figyelmesek lettek s így a nagyobb veszedelmet megelőzték. A kislány súlyos égési sebekkel a Săucea kórházban fekszik.

* A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt emberek, akik csaknem kivétel nélkül idült székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségben szenvednek, igyanak reggelként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Az orvosok ajánlják.

NISTOR MINISZTER KÖRUTJA AZ ORSZÁGBAN. Bucuresti. Saját tud. Nistor miniszter felülvizsgálatai utjainak folytatására Transsylvania és Bucovina-ba utazik.

Tizenkét üzemhelyiséget épít a város a satumarei sugárúton. Satumareiről jelentik: A városi tanács legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a városháza sugárúti részét üzemhelyiségeknek alakíttatják át. A mérnöki hivatal jóváhagyott terve szerint tizenkét üzemhelyiséget létesítenek. Az építkezésre, amelyre 300 ezer leit irányoztak elő, szeptember 17-re árlejtést hirdettek, az üzemek bérbeadására november 1-től árverést írt ki a város.

NAGY SERTÉSVÉSZ MURES MEGYÉBEN. Targu-Mures. Saját tud. Mures megye déli részében nagyarányú sertésvész dühög. Némely községben százával hullanak el a sertések, úgy hogy, amennyiben a hatóságok nem tudnak eredményesen küzdeni a járvánnyal, az egész vidék sertésállományát teljes pusztulás fenyegeti. Az állategészségügyi hatóságok természetesen mindent megtekinttek a járvány leküzdésére, amelynek azonban hathatós eredménye még nem mutatkozik.

HATVANSZOBÁS SZALLODÁT ÉPÍTENEK A HORTOBÁGYON. Debrecenből jelentik: Debrecen városa elhatározta, hogy megépítendő idegenforgalmára való tekintettel a Hortobágyon 60 szobás szállót építtet. Az építkezési munkálatok már a közeljövőben megindulnak.

A kormány segélyt ad a szárazság által sújtott satumarei falvaknak. Saját tud. A belügyminiszter, a kormány rendelkezése értelmében, átíratott külföldt a satumarei megyefőnökhöz, akit utasított, írja össze a szárazság miatt segélyre szoruló községekben azokat a gazdákat, akik anyagi helyzetüknél fogva a legjobban rászorultak a kormány támogatására. A miniszteri átíratra részletes jelentést készítettek a járási főszolgabírók. Az adatokból kitűnik, hogy Ugocsa, az Avas és a Monostori járás szenvedett a legtöbbet az idén a szárazságtól. A károsult gazdák részére természetesen adományokat küld a bucaresti előző hivatal.

SULYOS ROBBANÁS EGY VEGYÉSZETI GYÁRBAN. Newyorkból jelentik: A New-Yersey állambeli Weehawkenben egy vegyészeti gyárban robbanás történt. A robbanás következtében tűz ütött ki, amely a gyár épületét elhamvasztotta. Negyven munkás életveszélyes égési sebeket szenvedett.

Anarchisták bombája robbant Párizsban
A francia fővárosban a napokban egyszerre két helyen is bomba robbant. Az egyik a munkaadók szövetségének, a másik a fémipari szövetségnek palotáját repítette levegőbe. Képünkön az összerombolt munkaadók szövetségének palotája látható.

Kormányfőtanácsosi címet kapott egy szállodai vezérigazgató. Budapestről jelentik: A kormányzó Marencsics Ottónak, a Hungária, Dunapalota és Nemzeti Szálloda vezérigazgatójának, a Nemzetközi Szállodatulajdonosok Szövetsége elnökének, az idegenforgalom emelése körül szerzett érdemei elismerésül a kormányfőtanácsosi címet adományozta.

NEM KAPOTT KEGYELMET MATUSKA SZILVESZTER. Budapestről jelentik: A bécsi *Neue Freie Presse* és ennek nyomán több külföldi lap azt a hírt közölte, hogy Horthy Miklós kormányzó megkegyelmezett a halálraítélt Matuskának. Matuska védőjének, dr. Lévy Tibornak irodájában azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a hír nem felel meg a valóságnak.

Vakmerő betörők ki akartak fosztani egy budapesti ékszerüzletet. Budapestről jelentik: A gróf Tisza István-utca 7-es számú bérpalotából csütörtök reggel két betörést jelentettek. Ismeretlen társaság betörtek egy péküzletbe és egy kelmefestő üzletbe. Egyik helyről sem vittek el semmit. A pénzeszközök mindkét üzletben érintetlenek maradtak. Ebben a bérpalotában van Budapest egyik legnagyobb ékszerüzlete, a Trepperl Sándor-féle ékszerüzlet és mint a jelek-ből megállapították, kétségtelen, hogy a tettesek ide akartak bejutni. A péküzletbe átkulccsal hatoltak be, majd falbontás útján jutottak el a kelmefestő üzletig. Ezenkívül még két falat kibontottak, hogy célhoz jussanak. Már az ékszerüzlet falát is megbontották, itt azonban váratlan akadály, egy újabb vasbeton fal állta útjukat, amelyet azután nem tudtak megfúrni. Így kénytelenek voltak zsákmány nélkül távozni.

ELFOGOTT A RENDŐRSÉG EGY VAKMERŐ SZÉLHÁMOST. Tagu-Mures. Saját tud. A rendőrség letartóztatta Ciocoiu Gheorghe 30 éves bucaresti illetőségű fiatalembert, aki eddigi megállapítás szerint hat álnéven szerepelt s hol mint ügyvéd, orvos, mérnök, hol pedig mint a maglavit kegyhely templomának építbizottsági tagja szerepelt s követett el visszaéléseket és csalásokat. Eddigi megállapítások szerint mintegy háromszázezer leit tesz ki az az összeg, amit a letartóztatott szélhámos különböző módon, hiszékeny emberektől összegyűjtött és barátjával elmulatott. Legutóbb Timisoara környékén működött s az ottani rendőrség értesítése alapján fogták el amikor Reghinbe akart utazni.

TIZ EMBER BENNÉGETT EGY MAJORBAN. Glasgowból jelentik: Egyik közeli majorban szörnyű tűzvész pusztított. A romok alatt tíz ember megszenesedett holttestét találták.

Satumarei híradó. Saját tud. A Kolping Legényegylet Dalárda október 3-án ünneplő fennállásának tizéves jubileumát, amelyre a dalárda kebelében, vele, mint a testvéregyesületekben lázasan folynak az előkészületek. — A város vezetősége régen serelemzi, hogy az ardeji keskenyvágyú vasut a város főutcáin vezet keresztül s a közúti hidon megy a gőzfűrés állomásra. A CFR a pályatest kihelyezéséért egymillió leit kért a várostól, amit meg is adtak volna, ha a városnak a vasutal szemben fennálló követeléseit is betudták volna ebbe az összegbe. Mivel a CFR igazgatóság erre nem volt hajlandó, a tárgyalások meghiusultak. Most a görögkeleti egyház és a légi kikötő parancsnoksága léptek közbe a kivasut kihelyezése érdekében, ami azért is sürgős, mert szakértő bizottság a közúti hídról megállapította, hogy életveszélyes rajta a vasúti forgalom. A görögkeleti egyház pedig azért kéri a vasut áthelyezését, mert az épülő templom előtt jár el a vonat. Az ügyben helyszíni tárgyalást rendeltek el, amit most tartottak meg s kijelölték a kivasut helyét, ahol a pályát újra megépítik. Így remélni lehet, hogy a városban rövidesen felszedik a keskenyvágyú vasut síneit. — A városi tisztifőorvosi hivatal az amandóan terjedő vörhenyjárványra való tekintettel az elemi iskolák és a kisdólvók megnyitását először 20-ra, később 22-ára halasztotta.

A véletlen különös játéka

Párizs, szeptember hó.

Egész Ausztria, de a külföld is bensőséggel ünnepelte röviddel ezelőtt a tragikus körülmények között elhunyt Dollfuss kancellár halálának hároméves évfordulóját. Ebből az alkalomól a „Figaro” érdekes történetet elevenít fel, mely elmondja, hogy halála után milyen szerepet játszott a meggyilkolt kancellár a spanyol nemzeti felkelésben. A Dollfuss halálát bejelentő gyászjelentés egyik példányát ugyanis jeladásnak használták fel a felkelés kitörésénél. Mola tábornok tette el a gyászjelentés egyik darabját, Sanjurgo tábornok a másik felét. A megegyezés a két tábornok között az volt, hogy amikor a rajtaütés órája elérkezik, a Portugáliába száműzött Sanjurgohoz futár érkezik Spanyolországból, aki a gyászjelentés Mola tábornoknál maradt részét hozza. Ha a két darab tökéletesen összeillik, ez jel az indulásra. Ansaldo tábornok volt a futár, aki Sanjurgohoz ment s mikor a fél gyászjelentést bemutatta s az a másikkal tökéletesen összeillett, Sanjurgo repülőgéphez ült és elindult Spanyolország felé.

Mint ismeretes, azóta már a két tábornok is halott. Sanjurgo közvetlenül a felkelés kitörése után esett el, Mola az északi haderők parancsnoka pedig, mint tudvalevő, repülőgéppel sziklára zuhant.

Falyóirat-szemle

A „Hírnök” legutolsó száma az alábbi rendkívül értékes tartalommal jelent meg. Veress Ernő: Ferenc, a templomépítő. P. Jánosy Béla: Munka siralma Ágostonról (vers). P. dr. Bangha Béla: Miért vagyunk mi, erősek, a gyengék? Holló Ernő: Ősz felé (vers). Csűrös Emília: Suba meg a luxus, meg a luxusadó. Kajta Ferenc: Egy délután Párizs külvárosában. Göblyös Antal: A labda (vers). Nagy Méda: Virágok (vers). Földes Zoltán: Állattestvériség a dzsungelben. Remetei Ferenc: A vadló. Mael Ferenc: Élni kell... A „Hírnök” regénye. A „Hírnök”, országrészünk legmagasabb színvonalú katolikus szépirodalmi lapja, megjelenik havonta. Előfizetési ára egész évre 160 lei, félévre 80 lei. Egyes szám ára 16 lei.

Renkívül gazdag tartalommal jelent meg a „Korunk Szava” legújabb száma. Horváth Bélának, a nagytehetségű fiatal katolikus költőnek „A király balladája” c. versét közli a Széchényi György gróf és Katon a Jenő szerkesztésében megjelenő „Korunk Szava” szeptember hó 15-iki száma. Jacques Maritain, Giovanni Papini és Friedrich Muckermann S. J. cikkei képviselik a nagy külföldi katolikus szellemi mozgalmakat a számban, amelyből Katona Jenő megrázó tanulmánya: „A nagy rianás”, Somogyi István v. országgyűlési képviselő polemikus cikke: „Munka-export vagy propagandaimport?” és Szabados Mihály gondolatkelő tanulmánya: „A titkos választójog és a kisebbségi kérdés” emelkednek ki. Az újpogány és pángermán veszedelemmel töltött tanulmány foglalkozik, így Jég Ottó S. D. S. cikke: „Hűtlen és hű papok szomszéd országban”, valamint egy berlini levele a „Korunk Szava”-hoz „Mit tanítottak a hitlerista párttudományok főiskoláján és S. R. tanulmánya: „Kulturcsere és politikai propaganda”. Nagy feltűnést tarthat számot Máthé Rezső cikke: A középosztály és a külpolitika. A helyes külpolitikai szemlélet népszerűsítését szolgálja a „Korunk Szava” új állandó rovata is: Külpolitikai Krónika, melyet Frey András báró vezet. A rendkívül tartalmas szám közli Bálint Sándor, Prahács Margit, Lipták László, Hont Ferenc, Erdős Jenő, Czére Béla, Ferenczy Valér és Benedikt Niessen értékes tanulmányait. A járság nyomorát Cséry Dezso és Simándi Béla szociográfiai tanulmányai ismertetik. A „Idő sodra” rovat foglalkozik a francia katolikus frontarcosok budapesti látogatásával, Bogár László tragédiájával, a Dunavölgy megoldatlan kérdéseivel s a Független Kisgazdapártnak az újpogány mozgalmak elleni harcával. A számhoz mellékelve van a Korunk Szava Népkönyvtára 14–15. számú pompás tartalmú füzetek Levél az alkotmányról a „Korunk Szava” szerkesztőjéhez. A „Korunk Szava” előfizetési ára egy évre 8 pengő, félévre 4 pengő, egyes szám ára 40 fillér. Ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, 11., Fő-utca 37/a., földszint 3. Telefon: 15–56–23.

Az ikrek

Párizs, szeptember hó.

Vannak érdekes párhuzamos életsorsok. Franciaország egyik városában kürtök harsantak fel, a tisztek kardja tisztelgésre lendült s a csapatok elvonultak Theodore Brette tábornok előtt, aki ezen a napon ünnepelte katonai jubileumát. Ugyanez az ünnepélyes jelenet játszódott le ebben az órában a metzi lovassági kaszárnya udvarán, ahol a másik Brette testvért, Félixet ünnepezték. A Brette-testvérek ikrek voltak, mindketten 1879 február 16-án születtek s mindkettő a francia hadseregbe lépett. Katonai pályájukat a híres Saint Ciry katonai akadémián kezdték meg. Az ikertestvérek elválaszthatatlanok voltak egymástól, együtt tanultak, együtt sétáltak: ugyanazon hibáik, erényeik és szokásaik voltak, ugyanazon sportokat űzték és a világról alkotott nézeteik tekintetében is ugyanolyan hasonlóság állott fenn, mint amennyire hasonló volt a hajuk színe, az arcvonásaik, a hangjuk és gesztusaik. A Saint Ciry akadémiáról egy napon kerültek ki s mindkettőjüket a limogesi garnizonhoz osztották be, mint fiatal hadnagyokat. Később a felsőbb katonai akadémiára kerültek s egyszerre léptették elő őket vezérkari tisztekké. Kapitánnyá történt nevezésük okirata is egy napon kelt.

A világháború azonban elválasztotta egymástól a két testvért, kiknek pályája eddig úgy volt kijelölve, hogy mindvégig egymás mellett haladjon. A Brette-ikrek éveken át különböző frontokon teljesítettek szolgálatot, a háború végén azonban ismét összekerültek, midőn a hadügyminisztériumba osztották be őket szolgálatára. Pályájuk ettől kezdve újból egymás mellett haladt: egyszerre lettek ezredek, 1936-ban pedig tábornokok. Az együtt megért katonai jubileum napján pedig mindkettő megkapta a becsületrend tisztkeresztjét.

A szovjetorosz posta

A bolsevista posta egészen külön fejezete annak a történelmi rémregénynek vagy drámának, amit az orosz nép a szovjetek paradijsomi országában átél. A posta tüzemében ugyanaz az „ázsiai állapot” uralkodik, aminek kiirtására a szovjetvezetők oly nagy igyekezettel láttak hozzá húsz év előtt s amit elpusztítaniok még nem sikerült.

Még maga a szovjet sajtó is úgyszólván naponként közli olvasóinak leveleit vagy az újságíróktól származó tudósításokat, amelyek mindegyike a szovjetorosz postánál uralkodó lehetetlen állapotokkal foglalkozik. Néhány szemelvény a szovjet lapokból:

„Ha az ember expressz levelet ad postára, egyáltalában nem lehet biztos afelől, hogy azt néhány nap múlva nem találja-e még mindig a postaszekrényben. A postahivatalok tisztviselői egyáltalában nem törődnek a munkájukkal. A panaszok azonban hiábavalóak, figyelemre sem méltatják azokat” — írja a Krasnaja Karelja.

Egész sora van a tisztviselőknél, akik még a levelek eltüntetésétől sem riadnak vissza. A Cseljabinszki Rabocsi számol be egy ilyen esetről, hozzáfűzve, hogy az egyáltalában nem tartozik a ritkaságok közé. „A cseljabinszki postahivatal főnöke naponta hazavitte az összes beérkezett levelet és kinyitogatta azokat. Mikor házkutatást tartottak nála, 94 idegen levelet találtak a fiókjában”.

A leggyarlóbb azonban az újságok és folyóiratok kézbesítése. Ezekkel kapcsolatos a legtöbb panasz. Az egyik panaszos levél például a következőket írja: „Az év elején megrendeltem hat újságot és folyóiratot hivatalom számára. A megrendelés egész évre szólt. Januárban az egyik újságból ötöt, a másiktól egy példányt kaptunk meg, azonkívül még egy értesítést, hogy a harmadik újságot három hónapig egyáltalán nem tudják szállítani. Februárban még kevesebbet kaptunk, ugyanez volt a helyzet márciusban és áprilisban is, míg végül májusban már egyáltalában nem kaptunk semmit”.

A GPU emberei gyilkolták meg Lausanne mellett Seiden Armit, az egykori magyar kommunista vezért

A svájci rendőrségnek sikerült földeríteni a gyilkosság hátterét

Genéből jelentik: A francia és svájci rendőrségnek sikerült földeríteni a nemrég elkövetett lausannei politikai gyilkosság hátterét. A gyilkosság áldozata, mint ismeretes, Seiden Armin, aki a GPU magasrangú tisztje volt. Seiden Magyarországon született és tudvalevően a kommün alatt a pesti vörös őrségben magas rangot töltött be. A magyarországi kommün bukása után került Oroszországba. Majd a GPU megbízásából több ízben külföldön működött. Legutóbb nyíltan szembefordult Stalinnal. Hollandiából visszaküldte a Stalin által neki adományozott vörös zászlórend jelvényét, majd álneven éles támadást kezdett trotszkista lapokban Moszkva ellen és figyelmeztette a

trotszkistákat a GPU által ellenük tervezett gyilkos merényletekről. Hollandiában nem érezte magát biztonságban, ezért Lausanneba ment. Ott egy GPU-beli kollégája látogatta meg és kijelentette, hogy ő is megelégedte már Stalint. Ez a GPU-ember később gépkocsin magával vitte. Lausannétól néhány kilométernyire a gépkocsi megállt és négy ember szállt be. Ezek gyilkolták meg Seident. A halott zsebébe aztán beletették az Eberhardt Herman cseh állampolgár nevére kiállított útlevelet.

Seiden és volt kollégájának beszélgetése Seiden felesége előtt folyt le, aki erről tanuvallomást tett a bíróságnál. A nyomozást tovább folytatják.

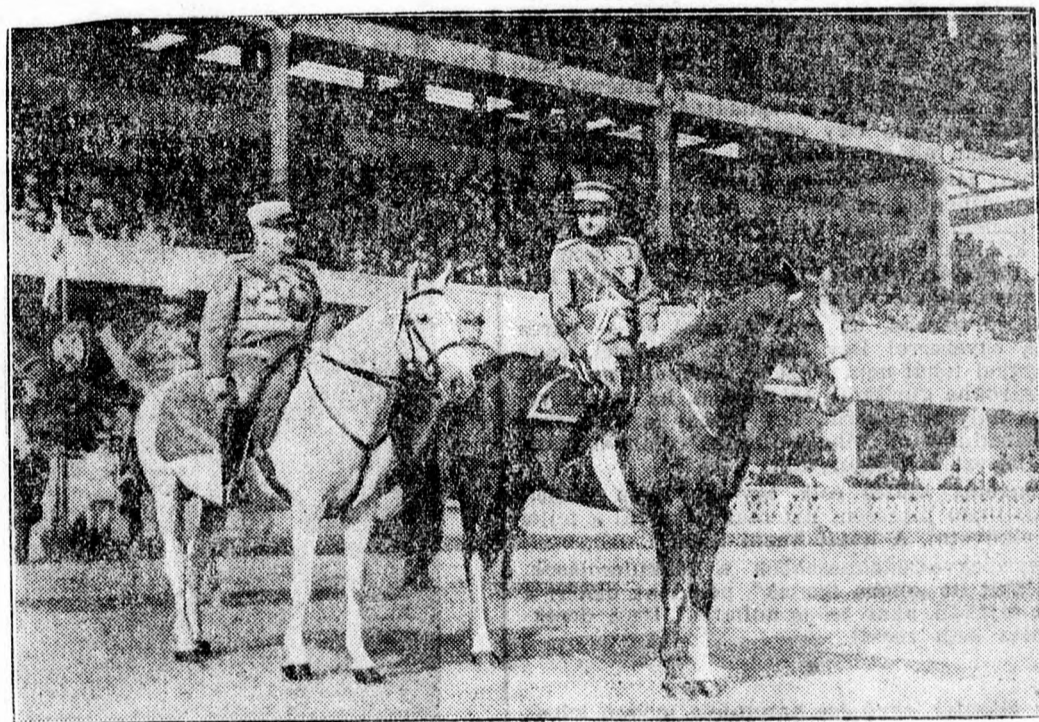
Megtámadta a bank Bölöny Józsefné kétszáz ezer pengős hagyatékát

A hagyatékából a Nemzeti Színháznak létesítettek volna alapítványt

Budapestről jelentik: Özv. Bölöny Józsefné Nedeczky Ferike 1934 októberében meghalt. Amikor végrendeletét felbontották, tudvalevően kiderült, hogy örököséként a kiskoru gróf Tisza Józsefet jelölte meg azzal a kikötéssel, hogy csak akkor kaphatja meg az örökséget, ha családi neve mellé a Bölöny nevet is fölveszi családi névként. Ha ezt a kikötést nem teljesíti, akkor a hagyatékot a Nemzeti Színház Bölöny—Nedeczky néven létesítendő alapítványa kapja. Rakovszky Ivánné, mint a kiskoru gróf Tisza Lajos gyámja bejelentette az illetékes hatóságoknál, hogy Tisza József nem hajlandó kiegészíteni családi nevét a Bölöny névvel és nem veszi át az örökséget sem. A hagyatékot ezután leltározták. Az örökség

leltári értéke 800 ezer pengő, amelyet körülbelül 600 ezer pengő adósság terhel, úgyhogy az örökség tiszta értéke 200 ezer pengő körül mozog.

Az ügyben most érdekes fordulat állott be. A gödöllői takarékpénztár beperelte a Nemzeti Színház javára létesítendő alapot és Bölönyné több leszármazottját és azt adta elő, hogy az örökösök a takarékpénztárnak 120 ezer pengővel adósa. Kérte a bíróságot, ítéletileg kötelezze az alpereseket annak tüzésére, hogy a hagyaték ingatlanaiból és ingóságából 120 ezer pengő követelése erejéig magát kielégíthesse. Ez ügyben Viktor János törvényszéki bíró október végére tüzte ki a tárgyalást.

Fényes katonai parádé Belgrádban

Péter jugoszláv király 14-ik születésnapján fényes katonai ünnepélyt rendeztek a jugoszláv fővárosban. Központjában látható, amint Pál régensherceg és Marics hadügyminiszter előtt elvonulnak a csapatok

SPORT

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi műsora

Crisana - Gloria Oradeán

Vasárnap ismét teljes forduló bonyolításnak le a Nemzeti Bajnokság A) és B) csoportjaiban. A csapatok párosítása és a kijelölt játékosok a következők:

A) Liga

I. csoport

Bucuresti: Rapid—Unirea Tricolor, bíró Petre Vasile. A mérkőzést szombaton játsszák le. Az Unirea jelenleg listavezető, viszont a Rapid jó formában van és 1—2 gólos győzelme biztosra vehető.

Arad: AMTE—DUIG, bíró közös meg-
egyezőssel Kroner Pily.

Cluj: Victoria—Phoenix, bíró közös meg-
egyezőssel Măcean.

Timisoara: Kinizsi—CAO, bíró közös meg-
egyezőssel Ciurel.

Petrosani: Jiul—Olimpia, bíró Bucur Bârsu.

II. csoport

Oradea: Crisana—Gloria, bíró Huniade Ant. A Crisana szeretné kiköszörülni az elmúlt heti gyászos brasovi szereplését. Érdekes küzdelemre van kilátás.

Lugoj: Vulturii—Juventus, bíró Cosma.

Brasov: ACFR—Venus, bíró Stanciu.
Cernauti: Dragos Voda—Universitatea, bíró Mity Niculescu.

B) Liga

Nyugati csoport

Oradea: Törekvés—TMAC, bíró Muresan. A csoport két legjobb formában lévő csapatának összecsapását nagy érdeklődés előzi meg.
Sibiu: Soimii—Rovine Grivița, bíró Bozedeau.

Resita: UDR—Unirea MV, bíró Ucenic.

Baia Mare: Tricolor—HTV, bíró Olteanu.

Tg.-Mures: Mures—Prahova, bíró Tóth Géza.

Simeria: CFR—Victoria, bíró Theil.

Keltei csoport

Bucuresti: Telefon club—Macabi, bíró közös meg-
egyezőssel Tica Iliescu.

Galati: DVA—Gloria CFR, bíró Jean Petrescu.

Rădăuți: HLA—Jahn, bíró Stavar Spiridon.

Craiova: Crain Jovan—Tricolor, bíró Ritter Béla.

Brăila: Franco Romana—Victoria, bíró Ghebercof.

Ez is sport?...

Az amerikai profi szabadstílusú birkózás szabályai

Fojtogatni — csak lábbal szabad! — Csak páros lábbal a földön-heverő ellentel arcába! — Alkarral és fejjel lehet az ellenfelet kiütni! Ujjtördelés csak négyesével szabályszerű!

Az amerikai profi szabadbirkózása sokban eltér az általában ismert szabadstílusú birkózástól. Erre magától is rájön az ember, ha elolvassa azt a néhány apróságot, amit itt felsorolunk. Sokféle fogás lehetséges ebben a stílusban. Eppen ezért nem unalmas soha az amerikai szabadstílusú mérkőzés.

A mérkőzések időtartama itt általában 20 és 60 perc között változik. Ezt az időt 10 perces menetekre osztják fel. Az egyes menetek közé képerces pihenőt szoktak illeszteni.

A mérkőzés nem kényelmes párnázott szőnyegen hanem kemény padlón, kötelekkel körülvett szabályszerű ökölvívó szorítóban történik.

Fogást a kiálló testrészek kivételével (fül, orr, stb.) mindenütt vehetnek a „tettesek”. A végtagok csavargatása a leghasználatosabb fogások közé tartozik. Ugy csavargatják egymás kezét és lábát, akárcsak a holmi csavaros ceruzát.

Ujjat tördelni — ideális gondolat. Ebben az ujjtördelésben az az érdekes, hogy ez nem a tördelő, hanem a másik kétségbeesését jelenti. Szigorú kikötés azonban, hogy egyenként nem lehet a tördelést végezni. Legalább négy ujjat kell egyszerre megmarkolni.

Rugni szabad, de csak talppal és — páros lábbal, egyszerre! Egy lábbal és belsővel, vagy orrhegygel tehát nem lehet az ellenfelet az ellenkező sarokba gurítani! Az esetben, ha valaki veszélyes helyzetbe kerül, egy lábbal is dolgozhat a kiszabadulásán. Néha előfordul combbal taszigálás is, ezt is megengedik.

Rengeteg kiütés esik egy-egy ilyen vérbeli szabadstílusú meccsen. Ezt csak alkarral s fejjel lehet elkövetni. A haját huzni tilos!

Legveszélyesebbek a lábkulcsolások. Ha valakit itt „ollóba fognak”, példának okáért a nyaka tájékán, akár fel is adhatja... De a derék-kulcsolás sem rossz!

Az ellenfél legyőzése háromféle módon lehetséges:

1. Padlóhoz szegezés 3 mp-re (a meccsvezető számol).

2. Kiütés, k. o. l. Mint említettük, fejeéssel, vagy alkarral követik el. Alkarral áron taszigják az ellenfelet, vagy fejjel belerohannak a

gyomrába, esetleg a fejébe (és győz, akinek keményebb a feje).

3. Feladásra kényszerítés. Csavarással, vagy fojtogatással olyan helyzetbe hozzák a szegény áldozatot, hogy az kénytelen feladni a harcot. A feladást úgy jelzi, hogy feltartja a kezét, vagy ütögeti a padlót.

Ha valaki kiesik a szorítóból (gyakran meg-
esik!) tíz másodpercen belül vissza kell mász-
nia, különben vesztesnek nyilvánítják.

Nagyobb meccseken a mérkőzések három esésre mennek. Győz tehát az, aki kétszer legyőri ellenfelét.

S ezt is sportnak nevezik...

Szárzföldi és vízi kerékpár

Párizsban mutatták be ezt az elmés találmányt, amellyel úgy a szárföldön, mint a tengeren nagyszerűen lehet haladni

A FÓTISZTELENDŐ PAPSAG, EGYESÜLE-
TEK ÉS INTEZETEK FIGYELMÉBE!

Ha Clujon megfordul, ne mulassza el a

Bonaventura
kegytárgyüzletet

Str. G. Neculescu 3. (Barátok temploma
mellett)

felkeresni, hol a Magyar Lapokban hirdetett
könyvek (Szent István Társulat, Korda, Má-
ria Kongregáció, stb. kiadványok) megte-
kinthetők és beszerezhetők.

Ugyanott bármilyen egyházi ruhák, lobogók
készítését és javítását is eszközlik.

Aprohírdetések

Aprohírdetések díja szavanként 3 lel, vastagabb
betűvel 6 lel. Legkisebb apróhírdetés ára 30 lel.
(Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lel.

Adás-vétel

Mégvételre keresek:

fehér íróasztalt. El-
adók: 1 kis márvány-
és egy kártyaasztalt.
„Mignon” csokoládéház
Oradea, Str. Bratianu
2. szám.

Jutányos áron

eladó bronz ebédlő
villanylámpa. Oradea,
Str. Joan Ciordas No.
29. Udvarban balra.
Megtekinthető délelőtt
11-től 1-ig.

Kisebb magánház

gyümölcsös kerttel ju-
tányos áron eladó. Ér-
tekezni: Oradea, Piata
Creanga No. 1.

Szabóvasalók,

ollók, klappifa, vasaló-
párna, eladók: Bodnár,
Oradea, Str. Tache Jo-
nescu 45. szám.

Diák egyenruha

eladó. Cserepkályhát
veszek. Oradea, Str.
Pavel 17. szám.

Alkalmazás

Mindenes leányt

keresünk. Ertekezni le-
het Oradea, Episcopul
Pavel-utca 24. szám.

Fehérnemű varrónőt

keresek hához: Petro-
vitsa, Oradea Str. Mol-
dova 22. szám.

Megbízható bejárónő

azonnali beépéssel, a
délelőtti órákra felvéte-
tik. Oradea, Str. Sztar-
veszky 3. alatt.

Elsőrendű

házi varrónőt keresek.
Cím a kiadóban.

Okl. övönő

előkészítést vállal eset-
leg nevelőnőnek elmen-
ne vidékre is. Tóth
Magdolna, Oradea, Str.
Rosiorilor 7. szám.

Különféle

Figyelem!

Tarján órás és éksze-
rés, Oradea, Iul. Re-
gele Ferdinand 8. sz.
Javítások szakszerűen
készülnek. Használt
órák és ékszerek vé-
tele.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgogénén
Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Cserép- és palatető
javításokat jutányosan
készít Burzik Sándor
cserepezőmester, Ora-
dea, Str. Ingusta No. 1.

Köszörműnk

ifj. Kelemen köszörű-
nél, Oradea, Piata Mi-
hai Viteazul (Avram
Jancu-utca sarok.)

PUHA OLMOT

állandóan vesz a Szent
László-nyomda r. t.,
Oradea, Str. Regele Ca-
rol II. 5. szám.

Lakás

Butorozott

2 szoba kiadó, fürdő-
szoba használattal. Ora-
dea, Str. Academia 2-a.

Kiadó

2 szoba, nagy előszoba,
konyha és mellékhelyi-
ség, nov. 1-re. Oradea,
Str. Mihail Sorbul 23.

Butorozott szoba

különbejárattal szeptem-
ber 15-re kiadó. Ora-
dea, Str. Averescu
No. 37.

Kiadó

kétszobás, udvari la-
kás. Oradea, Str. Bra-
tianu 61. a.n.t.

Kiadó

a városi strand mellett
2 szobás, kertes lakás.
Oradea, Str. Codrrior 11

Iskolás leánykát
teljes ellátással felve-
szünk. Leányiskolához
közel. Oradea, Str. Jon
Ghica 13. szám.

Kiadó

modern 3 szobás, kom-
fortos magánlakás,
Oradea, Str. Moldova
41. Bármikor beköltöz-
hető. Ertekezés Ep.
Pavel 9. szám.

Központban

4 szobás lakás szeptem-
ber 15-re és egy egy-
szobás, konyhas lakás
azonnal kiadó. Oradea,
I. G. Duca 23.

Kiadó

kertes házban 3 szo-
bás, fürdőszobás la-
kás november 1-re.
Oradea, Str. Ciordas
38. szám.